

2.4.14 Kreslení grafů konkrétních funkcí I

Předpoklady: 020412, 020413

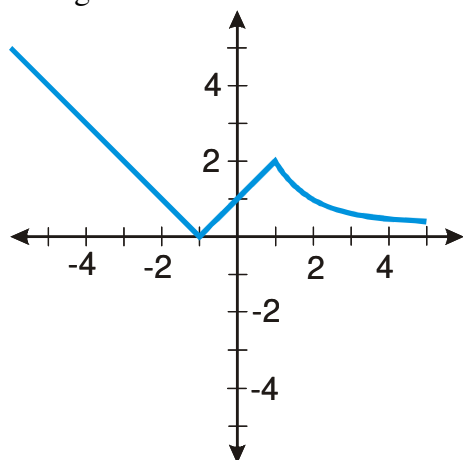
Pedagogická poznámka: Na kreslení grafů konkrétních funkcí byla dlouho připravena pouze jedna hodina, kde se trénovalo kreslení konkrétních grafů na absolutní hodnotě a logaritmu. Pořadí s absolutní hodnotou na začátku se ukázalo nešťastné, protože žáci špatně rozuměli přechodu od klasického zápisu funkce do zápisu pomocí $f(x)$. Začít jinou funkcí se ukázalo pochopitelnější. Příklady s absolutní hodnotou jsem přesunul až do druhé hodiny, kde už mají žáci přepis nacvičený na lépe viditelných příkladech.

Pedagogická poznámka: Shrnutí na počátku hodiny je důležité, nejlepší variantou je zadat ho na rozmyšlení na konci minulé hodiny.

Shrnutí předchozích dvou hodin:

Graf libovolné variace funkce $f(x)$ nakreslíme tak, že předpis funkce rozdělíme na jednotlivé kroky. Výpočty uvnitř závorky značící funkci (v případě funkce $y = 2f(|x|-1)$ jde o výraz $|x|-1$) se týkají hodnot proměnné x před dosazením do funkce a mění hodnoty na ose x . Podle těchto upravených hodnot pak nakreslíme graf funkce $f(x)$. Výpočty vně závorky značící funkci (v případě funkce $y = 2f(|x|-1)$ jde o násobení $f(|x|-1)$ dvěma) se týkají již nakresleného grafu funkce a různě ho mění (podle typu výpočtu). Nic víc nepotřebujeme. Pamatovat si, co s grafem provádějí jednotlivé druhy výpočtu je nesmysl.

Na začátku si zopakujeme kreslení grafy funkcí odvozených od funkce $y = f(x)$, která je dána grafem na obrázku:

Př. 1: Nakresli graf funkce $y = f(x+3)+1$.

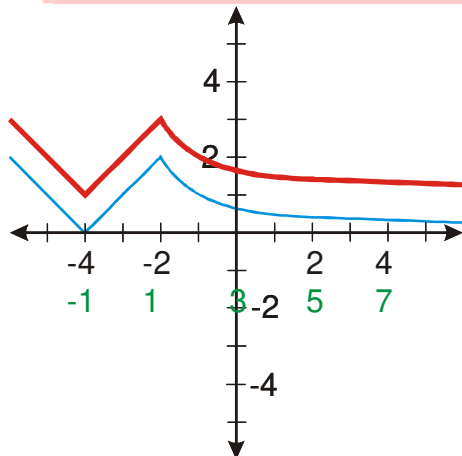
Prepíšeme pomocí zápisu $y = f(x)$: $y = \log_2(x+3)+1 = f(x+3)+1$

Zvolíme x .

Vypočteme $x+3$.

Nakreslíme funkci $y = f(x+3)$.

Nakreslíme funkci $y = f(x+3)+1$.

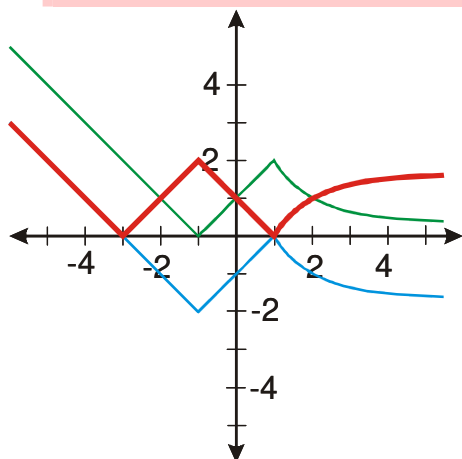
Př. 2: Nakresli graf funkce $y = |f(x)-2|$.

Zvolíme x .

Nakreslíme funkci $y = f(x)$.

Nakreslíme funkci $y = f(x)-2$.

Nakreslíme funkci $y = |f(x)-2|$.

Př. 3: Nakresli graf funkce $y = f(|x|+1)+1$.

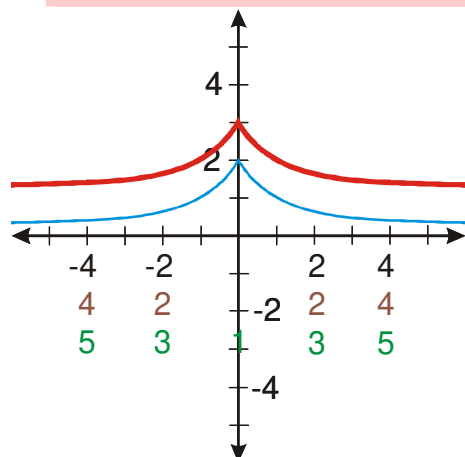
Zvolíme x .

Vypočteme $|x|$.

Vypočteme $|x|+1$.

Nakreslíme funkci $y = f(|x|+1)$.

Nakreslíme funkci $y = f(|x|+1)+1$.

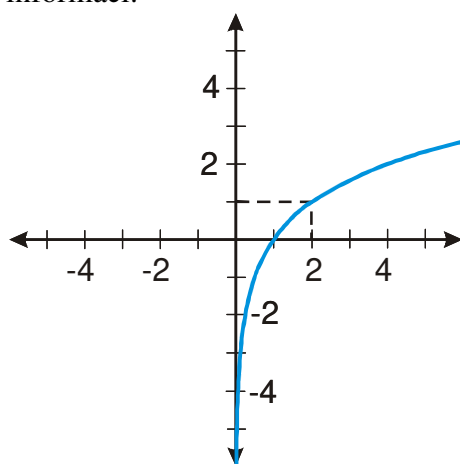

K čemu je dobré, že umíme kreslit grafy funkcí vycházejících z $f(x)$?

Jako funkci $f(x)$ můžeme použít graf libovolné funkce (ať už ji známe nebo ne, stačí, když známe její graf).

Stejně jednoduše můžeme kreslit i funkce, o kterých nic nevíme. Například funkce $y = \log_2 x$.

Př. 4: Na obrázku je graf funkce $y = \log_2 x$. Vyčti z grafu o funkci $y = \log_2 x$ co nejvíce informací.

Funkce $y = \log_2 x$:

- prochází bodem $[1;0]$,
- prochází bodem $[2;1]$,
- je rostoucí, ale rychlost jejího růstu se neustále zmenšuje,
- je definovaná pouze pro kladná čísla,
- zřejmě není shora omezená,

- určitě není zdola omezená.

Ve zbytku hodiny platí $y = f(x) = \log_2(x)$ - místo písmene f v předpisu (a původního obrázku v grafu) budeme psát $\log_2$ (a kreslit graf z předchozího příkladu).

Př. 5: Nakresli graf funkce $y = \log_2(x+3)+1$.

Přepíšeme pomocí zápisu $y = f(x)$: $y = \log_2(x+3)+1 = f(x+3)+1$

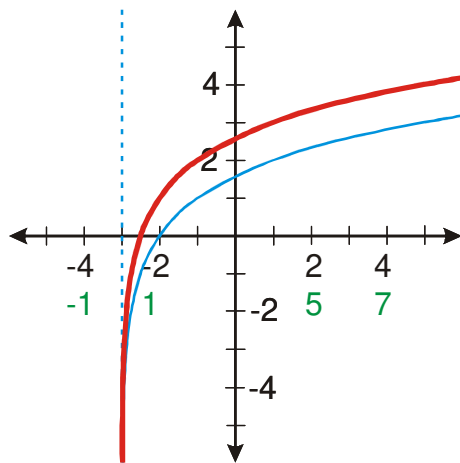
Zvolíme x .

Vypočteme $x+3$.

Nakreslíme funkci $y = f(x+3) = \log_2(x+3)$.

Nakreslíme funkci $y = f(x+3)+1 = \log_2(x+3)+1$.

Jako funkci $y = f(x)$ použijeme $y = \log_2 x$.

Př. 6: Nakresli graf funkce $y = |\log_2 x - 2|$.

Přepíšeme pomocí zápisu $y = f(x)$: $y = |\log_2 x - 2| = |f(x) - 2|$

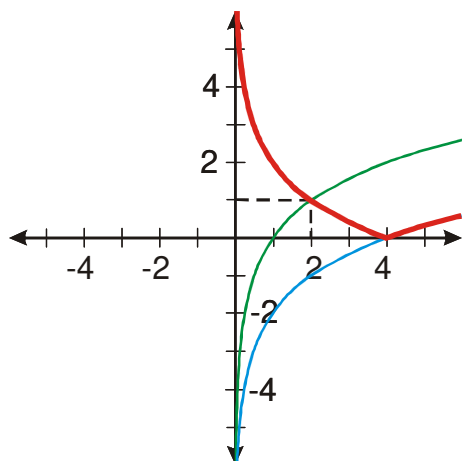
Zvolíme x .

Nakreslíme funkci $y = f(x) = \log_2 x$.

Nakreslíme funkci $y = f(x) - 2 = \log_2 x - 2$.

Nakreslíme funkci $y = |f(x) - 2| = |\log_2 x - 2|$.

Jako funkci $y = f(x)$ použijeme $y = \log_2 x$.

Př. 7: Nakresli graf funkce $y = \log_2(|x|+1)+1$.

Přepíšeme pomocí zápisu $y = f(x)$: $y = \log_2(|x|+1)+1 = f(|x|+1)+1$.

Zvolíme x .

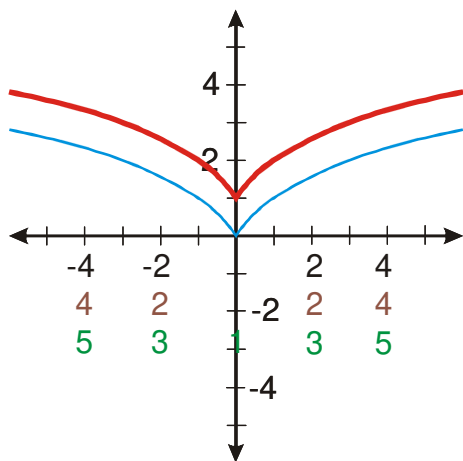
Vypočteme $|x|$.

Vypočteme $|x|+1$.

Nakreslíme funkci $y = f(|x|+1) = \log_2(|x|+1)$.

Nakreslíme funkci $y = f(|x|+1)+1 = \log_2(|x|+1)+1$.

Jako funkci $y = f(x)$ použijeme $y = \log_2 x$.

Shrnutí: Náš postup pro kreslení funkcí je možné použít na libovolnou i „neznámou“ funkci.